

ІННОВАЦІЇ – ДЖЕРЕЛО ТЕХНІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕТРОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ

Студент М.Є. Серьогіна

Науковий керівник професор Н.А. Зубрецька
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: інновації, інноваційна система, національна метрологічна система, інноваційна інфраструктура.

Інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [1]. Євразійська рада зі стандартизації, метрології та сертифікації визначає інновації як нові або вдосконалені технології, види продукції або послуг, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що сприяють просуванню технологій, товарної продукції та послуг на ринок [2].

Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції [1].

Об'єктами інноваційної діяльності є: інноваційні програми і проекти; нові знання та інтелектуальні продукти; виробниче обладнання та процеси; інфраструктура виробництва і підприємництва; організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру і якість виробництва і (або) соціальної сфери; сировинні ресурси, засоби їх видобування і переробки; товарна продукція; механізми формування споживчого ринку і збуту товарної продукції.

Суб'єктами інноваційної діяльності можуть бути фізичні і (або) юридичні особи України, фізичні і (або) юридичні особи іноземних держав, особи без громадянства, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів [1].

Залежно від конкретної мети інвестора розрізняють такт типи інновацій:

- товарна – введення нового продукту;
- технологічна – введення нового методу виробництва;
- ринкова – створення нового ринку товарів або послуг;
- маркетингова – освоєння нового джерела постачання сировини або;
- управлінська – реорганізація структури управління;
- соціальна – впровадження заходів щодо покращення життя;
- екологічна – заходи щодо охорони навколишнього середовища.

Метрологія є рушієм інновації, передова наука про вимірювання сприяє промисловим інноваціям, інноваційним виробничим процесам та впровадженню нового обладнання. Як показано в роботі [3], важливе значення для інноваційного розвитку науково-технічного потенціалу України має розвиток національної метрологічної системи, як складової системи технічного регулювання, адже від точності й достовірності результатів вимірювань значною мірою залежать технічний рівень

виробництва, боєдатність військової техніки, створення безпечних умов праці, якість медичних діагнозів, безпека навколишнього середовища. Крім того, ефективність функціонування метрологічної системи та її інноваційної складової залежить від стану нормативно-правової бази, яка створює умови для ефективного функціонування системи технічного регулювання, що буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції, захисту інтересів споживачів і держави від наслідків недостовірних результатів вимірювань.

Проте інноваційна інфраструктура метрологічної системи України є нерозвиненою та не охоплює усі ланки інноваційного процесу (освіта і наука - техніка і технології - виробництво та споживання). Сформовано лише окремі елементи інноваційної інфраструктури, відсутньою є підтримка діяльності винахідників, раціоналізаторів, науковців, які мають завершені науково-технічні розробки. А також недостатньо реалізується освітній і науковий потенціал, насамперед вищих навчальних закладів, зокрема, у сфері метрології. Відсутність сформованого системного підходу, науково обґрунтованих концептуальних засад щодо державної науково-технологічної та інноваційної політики не компенсується кількістю законодавчих актів, численними змінами й доповненнями до них.

Пріоритетними напрямками інноваційної діяльності державного рівня є [4]:

- освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки;
- освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій;
- технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу;
- впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики;
- застосування технологій охорони навколишнього природного середовища;
- розвиток сучасних інформаційних, технологій, робототехніки.

В Україні є чимало проблем, що не дає можливості їй ефективно використовувати інноваційний потенціал: низький рівень фінансового забезпечення інноваційної сфери; нерівномірний розподіл інновацій по регіонам; неефективне використання наявного наукового потенціалу; відсутність належної бази та відповідності міжнародним стандартам правового захисту інтелектуальної власності. Ці фактори гальмують розвиток інноваційної діяльності в галузі технічного регулювання та національної системи метрологічного забезпечення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/40>.
2. ДСТУ ГОСТ 31279:2005 (ГОСТ 31279-2004, IDT) Національний стандарт України. Інноваційна діяльність. Терміни та визначення понять; введ. 2005-09-01
3. Серьогіна М. Є., Криль М. О., Зубрецька Н. А. Нормативно-правове забезпечення інноваційного розвитку метрологічної системи України / VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Метрологія, технічне регулювання, якість: досягнення та перспективи», ОДАТРА. Одеса, 2016 р. С. 38–39.
4. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/3715-17>.